

Lizing industrija, u modernom smislu, razvijena je pedesetih godina XX veka u SAD. Na teritoriji Srbije zakonski okvir za razvoj ove aktivnosti stvoren je 2003. godine donošenjem Zakona o finansijskom lizingu.

Lizing aranžmani omogućavaju preduzetnicima jednostavniji, brži i jeftiniji način nabavke opreme, pri čemu oni nisu vlasnici predmeta lizinga sve do trenutka isplate poslednje rate. To znači da preduzetnicima ovakvi aranžmani obezbeđuju finansiranje kupovine određenje opreme (predmeta lizinga) sa pravom korišćenja te opreme do isteka ugovora, a pravo svojine prenosi se sa davaoca lizinga na preduzetnika (korisnika lizinga) tek po isplati poslednje rate.

Iako formalno-pravno nije vlasnik predmeta lizinga preduzetnik ima puno pravo da predmet lizinga nesmetano koristi tokom trajanja ugovora o finansijskom lizingu i da uživa sve koristi od njegovog korišćenja, ali ujedno snosi i sve rizike i troškove koji proizlaze iz prava vlasništva. Finansiranje kroz formu lizinga je sve popularniji oblik finansiranja ulaganja u osnovna sredstva i javlja se kao alternativa sopstvenim sredstvima preduzetnika, bankarskim kreditima i drugim izvorima pozajmljenih finansijskih sredstava. Dostupnost finansijskog lizinga preduzetniku omogućava da sopstvena sredstva investira u svoje redovno poslovanje i finansiranje obrtnog kapitala bez koga nije moguće uposliti bilo koju poslovnu opremu, koja će u ovom slučaju biti predmet lizinga.

Takođe, finansijski lizing se često poredi sa bankarskim kreditima, jer su po nekim karakteristikama slični, kao na primer: otplata u unapred određenim ratama, kamata, način knjigovodstvenog evidentiranja itd. Međutim, bitne karakteristike finansijskog lizinga koje ga suštinski određuju u odnosu na ostale vidove finansiranja su:

- finansiranje se uvek odobrava za tačno određeni predmet;
- nabavku predmeta vrši davalac lizinga, a ne primalac lizinga;
- davalac lizinga je vlasnik predmeta tokom celog perioda ugovora o lizingu;
- predmet lizinga ujedno predstavlja i sredstvo obezbeđenja naplate, zbog čega davaoci lizinga često ne zahtevaju druga sredstva obezbeđenja;
- davalac lizinga ima punu zaštitu u slučaju propasti ili oštećenja predmeta (osiguranje predmeta), neplaćanja lizing naknade (povraćaj predmeta lizinga po posebnom postupku), stečaja ili likvidacije primaoca lizinga i sl.

Pored navedenih prednosti finansijskog lizinga u odnosu na kredit, postoje i drugi finansijski razlozi koji potvrđuju značaj ovog oblika finansiranja za predizetnike, kao što su:

- svakog meseca plaćate istu sumu novca (rate su jednake) i mogu se planirati iz profita koji nastaje kao rezultat korišćenja predmeta lizinga;
- ne morate odjednom da investirate veliku sumu novca u nabavku opreme za pokretanje ili razvoj poslovanja;
- omogućava vam bolje iskorišćenje opreme jer se ona iznajmljuje i plaća samo dok za njom postoji potreba;
- imate mogućnost da otkupite opremu na kraju perioda lizinga po veoma povoljnim uslovima;
- možete ići u korak sa modernizacijom – na kraju svakog perioda lizinga možete kupiti novu opremu;
- nudi vam razne poreske olakšice – pun iznos lizing naknade može se odbiti od osnovice za porez na dobit.

Period lizinga obično traje od jedne do pet godina. Osnovni elementi koje treba da sadrži ugovor o finansijskom lizingu, u skladu sa regulativom Narodne Banke Srbije su:

- precizno određenje predmeta lizinga;
- iznos naknade koju plaća primalac lizinga, kao i eventualne klauzule - devizna, rast cena na malo i slično;
- iznos pojedinih rata naknade, njihov broj i vreme plaćanja;
- rok na koji je ugovor zaključen;
- mesto, vreme i način isporuke predmeta lizinga;
- rizike od kojih treba da se osigura predmet lizinga;
- način prestanka ugovora, opciju kupovine ili produženja lizinga i uz koju cenu;
- troškove;
- transport predmeta lizinga, njegovu montažu, tekuće održavanje, i
- druge elemente o kojima ugovorne strane postignu saglasnost.

Pre potpisivanja ugovora o finansijskom lizingu vodite računa da svi razlozi zbog kojih ste se opredelili za ovaj vid finansiranja i za konkretnog davaoca lizinga budu precizno i nedvosmisleno navedeni u ugovoru. Detaljno proučite sadržaj ugovora i zahtevajte od davaoca lizinga dodatna objašnjenja za sve odredbe ugovora koje ne razumete u potpunosti.

Praktični saveti

Sedam osnovnih koraka od izbora predmeta lizinga do početka otplate finansijskog lizinga:

1. Izbor predmeta lizinga i pribavljanje ponude od dobavljača (isporučioca predmeta lizinga);
2. Informativna ponude davaoca lizinga - ponuda isporučioca predmeta se, uz zahtev za finansiranje, predaje davaocu lizinga, na osnovu čega davalac lizinga sačinjava ponudu za finansiranje (informativna ponuda). U nekim slučajevima, isporučilac predmeta lizinga može da sačini informativnu ponudu davaoca lizinga;
3. Podnošenje zahteva za lizing - davaocu lizinga se podnosi dokumentacija (spisak potrebne dokumentacije se može naći na Internet stranama davaoca lizinga) koja je potrebna za donošenje odluke o odobrenju ili odbijanju zahteva za finansiranje;
4. Potpisivanje ugovora - ukoliko je zahtev odobren, pristupa se potpisivanju ugovora o finansijskom lizingu sa davaocem lizinga;
5. Uplata učešća - po potpisivanju ugovora uplaćuje se učešće i drugi troškovi predviđeni ugovorom;
6. Preuzimanje predmeta lizinga od isporučioca predmeta;
7. Otplata rata lizing naknade.

Korisni link: [Spisak davalaca finansijskog lizinga u Srbiji \(Narodna banka Srbije\)](#)

Izvor: [Preduzetnički servis](#)